

YHTEISTOIMINTA-ALUE LAIHIA

Toiminta-ajatus

Laihian yhteistoiminta-alue on yksi Vaasan sosiaali- ja terveystoimen tulosalueista. Tulosalue vastaa kaupungin ja sen sosiaali- ja terveystoimen strategisten tavoitteiden sekä kaupungin ja Laihian kunnan yhteistoimintasopimuksen mukaisten palveluiden tuottamisesta. Tavoitteena on turvata kuntalaisille laadukkaita, alueella tuotettuja taloudellisesti terveystoimen palveluita sekä sopimuksen mukaiset sosiaalipalvelut.

Toimintaympäristö 2021-2023

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä aloittaa toimintansa 1.1.2022. Sairaanhoidopiirin omistajakunnista on tähän mennessä 11 kuntaa ilmoittanut siirtävänsä lakisääteiset sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelunsa uuteen kuntayhtymään. Laihia on mukana. Myös erikoissairaanhoidon palvelut ovat jatkossa hyvinvointikuntayhtymän tuottamia. Ennen tulevia muutoksia tullaan palvelut järjestämään nykyisin rakentein. Palveluiden kehittämistä jatketaan asiakaslähtöisesti sekä kustannustehokkaasti, sähköisiä palveluita painottaen.

Ympäristössämme tapahtuvat muutokset, kuten korona tartuntatautiepidemia, sekä syntyvyyden lasku ja väestön ikääntyminen vaativat huomiota toimintojen painopisteitä määritettäessä. Todellisuutta on myös paheneva pula osaavasta henkilökunnasta sekä työn kuormittavuuden lisääntyminen muutosten yhteydessä. Kuntien taloudellinen tilanne aiheuttaa säästövaateita myös sosiaali- ja terveyssektorille. Säästökohteita on kartoitettu ja lomautukset ovat terveydenhuollossakin mahdollisia.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Yhteistoiminta-alue järjestää terveydenhuollon lakisääteiset ja asetuksin ohjatut palvelut. Terveydenhuoltolaki määrittää terveydenhuollon sisällön lisäksi muun muassa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Laki asettaa yhteydensaannin, hoidon tarpeen arvioinnin sekä hoitoon pääsyn määräjät.

Toiminnan keskiössä ovat edelleen asiakaslähtöisyys, hoidon oikea-aikaisuus, oikea hoidon porrastus, laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkuus. Tarjottavat palvelut muodostavat kokonaisuuden eri toimijoiden välille: kunnan sosiaalitoimi, Vaasan kaupunki, yksityiset palveluiden tuottajat sekä erikoissairaanhoido.

SHQS:n mukainen laatutyö aloitettiin 2017 ja viime vuonna saatiin ulkoinen laaduntunnustus. Laatutyö jatkuu. Tänä syksynä on tulossa ylläpitoauditointi, joka kohdistuu lastenneuvolan, kouluterveydenhuollon ja hammashuollon toimintoihin.

Koronavirusepidemia laajeni pandemiaksi ja aiheutti merkittäviä toiminnan muutoksia terveysasemalla poikkeuslakien voimassaollessa. Keväästä selvittiin hyvin, mutta tilannetta korjaillaan vielä ensi vuonnakin, mikäli toimintoja joudutaan supistamaan mahdollisen syksyn rajun toisen aallon myötä.

Lääkärinvastaanotolla toimii hoitajien ja lääkäreiden vastaanotot sekä virka-aikainen päivystys. Käytössä on ns. jonojärjestelmä, sekä hoitajien että lääkäreiden kiirettäisiin ajanvarauksiin. Käytäntö on nopeuttanut yhteydensaantia ja asiakas ohjautuu eteenpäin palvelussa usein ensimmäisen yhteydenoton jälkeen. Lisäksi hoitajien ja lääkäreiden työpaineita on kyetty tasaamaan ja työ on aikaisempaa suunnitellumpaa. Sähköisiä yhteydenotto- ja vastaanottopalveluita on käytössä. Terveysaseman aulassa on lokeroautomaatti

hoitotarvikejakelupisteenä.

Neuvolatoiminta kattaa äitiys- ja perhesuunnitteluneuvolan lisäksi lastenneuvolatoiminnan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon. Lakisääteiset määräpapaseulonnat tehdään neuvolassa. Yhteistyö eri tahojen kanssa (sosiaalitoimi, erikoissairaanhoido, yhdistykset) on merkittävä osa nykypäivän neuvolatyötä. Pohjanmaan tulevaisuuden SoteKeskus hankkeen (2020-2022) yhtenä tavoitteena on perhekeskus toimintamallin luominen ja käyttöönotto Pohjanmaalla.

Hammashuolto toimii kustannustehokkaasti, asiakaslähtöisesti sekä hoitotakuun mukaisesti huomioiden asetuksen (380/2009) vaateet. Korjaavan toiminnan lisäksi pyritään kehittämään ja lisäämään myös ennaltaehkäisevää toimintaa. Hoitotakuun aikarajoissa pysyminen edellyttää jatkossakin ulkopuolisten palveluntuottajien käyttöä. Kevään koronapandemian vuoksi myös hammaslääkäriin kiireettömästi pääsyn aikarajat kasvoivat merkittävästi. Tilanteeseen tulisi löytää sellainen ratkaisu, jossa välinehuollon kapasiteetti saadaan riittämään.

Kotisairaanhoito on potilaan kotiin vietyä sairaanhoitoa, jonka avulla on tarkoitus helpottaa sairaalasta kotiutumista, sairaan henkilön kotona selviytymistä sekä tukea omaisia sairaan henkilön kotihoidossa, myös mahdollistaa saattohoito kotona. Lääkärin määräämät sairaanhoidolliset toimenpiteet, kuten lääkityksen valvominen ja asiakkaan tilan seuraaminen, kuuluvat kotisairaanhoidon tehtäviin.

Akuutti- ja kuntoutusosasto toimii 10-paikkaisena. Osastolla kuntoutetaan leikkauksista toipuvia potilaita ja lääkityksen aloitus tai muutoksen yhteydessä seurantaa vaativia potilaita. Hoidolla ja kuntoutuksella pyritään varmistamaan potilaan jatkoon kannalta paras jatkohoitopaikka; on se sitten koti, kotiin tarjottavat palvelut tai asumispalveluyksikkö. Fysioterapeutti tukee kuntoutumista tarvittaessa kotikäynnin. Osastolla on myös saattohoitopotilaita. Suonensisäisiä lääkityksiä hoidetaan polikliinisesti iltaisin ja viikonloppuisin. Osasto on koettu tärkeäksi lääkärinvastaanoton "jatkeeksi", joka mahdollistaa seurantaa vaativat tilanteet omalla paikkakunnalla ja usein voidaan välttyä lähettämästä erikoissairaanhoidon.

Kuntoutuspalvelut sisältävät fysioterapian lisäksi muut terapiat. Fysioterapiaa järjestetään sekä yksilö- että ryhmätoimintana. Fysioterapeutin suoravastaanottoaikoja on useita viikossa. Usein käynti fysioterapeutilla korvaa lääkärikäynnin. Ostopalveluna hankitaan puhe- ja toimintaterapiat, psykologipalvelut sekä lastenpsykiatriin palveluita. Puheterapiapalveluita on tarjolla myös sähköisinä ja etäpalveluna.

Psykososiaaliset palvelut ovat ostopalveluita. Näihin Vaasalta ostettaviin palveluihin kuuluvat: nuorisoasema Klaara, perheneuvola, sosiaalipäivystys sekä päihdehuollon avo- ja laitospalvelut.

Tukipalvelut sisältävät hallinto, siivous- ja välinehuollon sekä huolto- ja turvallisuuspalvelut. Vaasalta ostetaan toimialan ja keskushallinnon hallinnolliset palvelut muun muassa kirjanpito, palkanlaskenta, tietohallinto ja hankintapalvelut. Huoltomies-vahtimestari on vuoden 2020 alusta ollut 50% Laihialla ja Vaasan Vähässäkyrössä toiset 50%.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Käynnit lääkärillä, vast.otto	7 009	6 758	6 330	7 100	6 800
Käynnit hoitajalla, vast.otto	11 214	11 843	11 082	12 000	11 500
Käynnit terv.hoitajalla,neuvola	6 186	5 647	5 688	5 500	5 700
Käynnit hammashuollossa	9 771	9 777	9 612	10 000	9 800
Kotisairaanhoidon käynnit	6 876	6 878	5 930	6 700	6 300
Vuodeosaston netto-vrk-hinta	253,87	253,71	234,23	263,89	242,41

Hoitajien vastaanottokäyntejä on merkittävästi enemmän kuin lääkärissä käyntejä, koska hoitajat hoitavat monia asioita lääkäriä konsultoiden. Neuvolan käyntimääriin vaikuttaa syntyvien lasten määrä, joka on vakiintunut 60-75 synnytykseen vuodessa. Hammashuollon käyntimäärien on arvioitu pysyvän aikaisempien vuosien tasolla. Kotisairaanhoidon käyntimäärät ovat laskeneet, koska resurssia on siirtynyt tehtävien siirron myötä ja vaativia kotikäyntejä, kuten haavahoitoja, on aikaisempaa enemmän.

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Lääkärinvastaanotto nettomenot yht. €	2 111 765	2 209 100	2 205 200
Hammashuolto nettomenot yht. €	670 199	721 400	753 300
Kotisairaanhoido nettomenot yht. €	346 200	380 800	406 500
Vuodeosasto nettomenot yht. €	854 932	892 900	884 800
Kuntoutuspalvelut (sisältää fysioterapia, muu terapia, muu lääkinnällinen kuntoutus) yht.nettomenot €	400 548	349 600	406 900

Kustannusten nousu kotisairaanhoidossa painottuu hoitotarvikkeiden hintojen nousuun sekä kulutuksen kasvuun. Diabetestarvikkeissa varsinkin sensorit ja haavahoitojen määrä ovat lisääntyneet. Hammashuollon osalta ostopalveluiden osuutta on lisätty. Kuntoutuspalveluissa korotus johtuu puhe- ja toimintaterapioiden määrän kasvusta.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Hyvinvoivat kuntalaiset. Ehkäistään sairauksia, tapaturmia ja syrjäytymistä. Kavennetaan väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja sekä ylläpidetään ja vahvistetaan hyvinvointia ja terveyttä	Asiakaspalautteiden käsittely on johdonmukaista.	Asiakastyytyväisyys

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Palvelutoiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus. Oikein mitoitettut sote-palvelut ja tehokkaat hoito- ja palveluprosessit. Pyritään hyödyntämään tietotekniikkaa ja lisäämään digitalisaatiota.	Palvelu- ja hoidon tarpeen arvioinnin kehittäminen. Asiakkaiden osallisuuden laajentaminen kehittämällä työprosesseja ja -välineitä	Määräajat ja suositukset

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Tuleviin muutoksiin varautuminen toimintamalleja tehostamalla ja ottamalla hyvät käytännöt käyttöön.	Turvataan koulutuksen ja toimintoja kehittämällä riittävä osaaminen	Koulutusmäärät henkilöryhmittäin

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Kuormittuminen	Prosessien varmistaminen, työterveyshuollon tuki ja mitoitusten mukaiset tehtävät	Sairauspoissaolojen seuranta
Väkivallan uhka	Kameravalvonta, vartiointi, turvallisuusohjeet, henkilöturvavarannekkeet ym	HaiPro ilmoitukset
Pula ammattitaitoisesta henkilökunnasta	Täydennyskoulutusvelvoite toteutuu.	Pätevien hakijoiden määrä

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	5 887	6 102	6 088
Myyntitulot	5 399	5 614	5 597
Maksutulot	453	484	487
Saadut tuet ja avustukset	35	5	5
Vuokratulot	0	0	0
Muut tulot	0	0	0
TOIMINTAMENOT	- 5 887	- 6 102	- 6 088
Henkilöstökulut	- 3 597	- 3 749	- 3 678
Palvelujen ostot	- 1 431	- 1 498	- 1 518
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 536	- 536	- 562
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	- 281	- 281	- 293
Muut toimintakulut	- 43	- 39	- 37
TOIMINTAKATE	0	0	0

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	66	64,5	64
- kokoaikaiset	65	64	63
- osa-aikaiset	1	0,5	1
Määräaikaiset	11	9	9
- kokoaikaiset	11	9	9
- osa-aikaiset	0	0	0

Vakituisen henkilöstön määrässä ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Yksi terveydenhoitajan vakanssi jätetään nyt täyttämättä syntyvyyden laskun vuoksi. Vastaavan terveydenhoitajan vakanssia kotisairaanhoidossa ei myöskään ole täytetty, vaan tehtävä on siirretty osastonhoitajan alaisuuteen. Luvut taulukossa ovat määrälukuja eivät htv-lukuja. Määräaikaisten sijaisten tarve painottuu lomiin ja muihin poissaoloihin.

